

Тарас Шевченко «Катерина»

1838 р. у житті Тараса Шевченка:

- 22 квітня — викуп із кріпацтва;
- початок навчання у відомого художника Карла Брюллова в Петербурзькій академії мистецтв;
- у Шевченка поселився художник Василь Штернберг*, який повернувся з України і привіз із собою кілька картин, малюнків і етюдів;
- створення поеми «Катерина».

*Художник Василь Штернберг — автор офорту (гравюри) на першому виданні «Кобзаря».

Паспорт твору:

Рід літератури: ліро-епос.

Жанр: соціально-побутова поема.

Присвята: В. Жуковському на пам'ять про 22 квітня 1838 р.

Твір увійшов у збірку «Кобзар» (1840 р.)

Образи твору:

Катерина — дівчина-покритка.

(Покритка — дівчина, котра народила позашлюбну дитину, їй обрізали волосся й покрили голову хустиною — зробили покриткою).

Івась — син Катерини, байстря.

(Байстря — позашлюбна дитина, яку народила покритка. В оточенні Шевченка були байстрики, які досягали успіхів, зокрема придворний поет, якому автор присвятив поему «Катерина» — Василь Жуковський).

Москаль (Іван) — військовий, солдат імперської армії, який разом із військом ішов через село, де жила Катерина, в похід у Туреччину. Водночас для автора москаль — це росіянин (національна ознака).

Батьки Катерини, які відмовилися від доньки через порушення нею суспільних правил.

Композиція поеми «Катерина» (вступ, 4 розділи, епілог):

експозиція: розповідь про кохання Катерини та москаля;

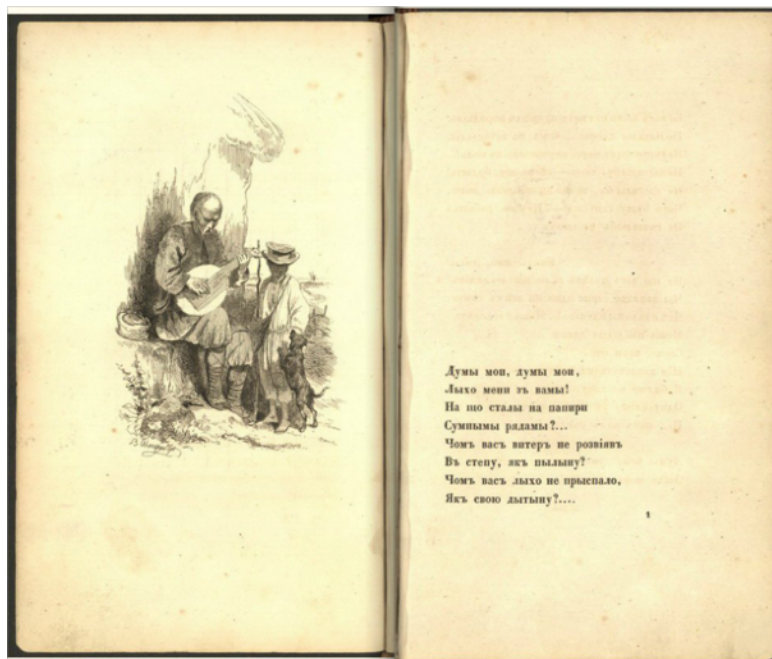
зав'язка: москаль іде в похід та залишає Катерину;

розвиток дії: Катерина разом із дитиною йде з батьківського дому;

кульмінація: зустріч героїні з москалем;

розв'язка: самогубство Катерини, життя Івася, зустріч з «батьком».

Ілюстративний матеріал

Джерело: Wikipedia

Ілюстрація обкладинки першого видання «Кобзаря»
Тараса Шевченка, 1840 р.
Автор: Василь Штернберг

Джерело: Wikipedia

Портрет В. Жуковського, 1837р.
Автор: Карл Брюллов

Рекомендовані джерела

1. Поема «Катерина» / Т. Шевченко. URL: <http://litopys.org.ua/shevchenko/shev110.htm> (20.03.2021).
2. Телеканал 1+1. Катерина. 1 серія (мінісеріал, реж. О. Тищенко). Дата звернення: 26.11.2016. YouTube. URL: <https://youtu.be/tOtXxYG9WQk> (20.03.2021).